

ber 1-1 határozatából adódóan az alábbi főbb feladatokat kell megoldani:

1. Az ipari termelés növekedési üteme a realizálás feltételeitől függően dinamikusan emelkedjen és minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez, vegye figyelembe a piac változó igényeit és feleljen meg a jövedelmesség követelményeinek is. 1972-ben, az ipari termelés mintegy 6-7 százalékos emelkedésével számolunk. Ezt lehetővé teszi az elmúlt évek gyors ütemű iparfejlesztése és olyan jelentős termelőegységek termelésfelfutása, mint a Szegedi Házgyár, az új Szentesi Téglagyár, az Alföldi Porcelángyár Csempegyára stb. Az élelmiszeriparban szükségszerűen növeli a termelést az új sertéstelepek jelentős hízottsertés-kibocsátása. A kitűzött cél elérése ugyanakkor nagy erőfeszítést igényel a gazdálkodó szervektől, hiszen alapvetően nem új beruházásokkal és eszközök bővítésével, hanem a meglévő eszközök jobb kihasználásával, a gazdálkodás hatékonyságának jelentős fokozásával kell a nagyobb termelési feladatokat megvalósítani. Ennek érdekében a vállalatok és szövetkezetek mérjék fel körültekintően a fogyasztói igényeket, s ha szükséges, bátran változtassanak termelésük struktúráján. Biztosítsák a termelési alapok hatékonyabb kihasználását, a termelési eszközökkel való takarékos gazdálkodást, a technika, az anyagok és a munkaerő racionális felhasználását. Erre ösztönöz egyrészt az állami támogatások mérséklése, másrészt pedig a vállalatok anyagi érdekeltiségét meghatározó szabályozórendszer, amelyek csak hatékonyabb munkával biztosítanak a korábbi évekkel azonos nagyságú nyereségtömeget.

Megyénk mezőgazdasági termelése is gyorsabb ütemben kell, hogy növekedjék, az országos 2-3 százalékos előirányzatnál. Termékeink döntő többségével realizálási gondok nincsenek, kevés a termelés importvonzata. A termelés növekedését a hozamok növelésével és takarékos költség-gazdálkodással kell megvalósítani. A mezőgazdaságban az erőfeszítést az alábbi feladatok megvalósítására kell összpontosítani.

— Továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a kenyérgabona-termelésre, de mindenekelőtt a takarmánytermesztés mennyiségi és minőségi színvonalát kell emelni.

— Adottságainknak megfelelően gondoskodni kell a zöldszérum-termesztés továbbfejlesztéséről, a fejlesztést akadályozó tényezők megszüntetéséről.

— El kell érni, hogy az állattenyésztésben tovább növekedjen a szarvasmarha-, illetve a tehénállomány és a tejtermelés. Törekedni kell a rekord szintet elért sertésállomány stabilizálására.

2. A Központi Bizottság határozata hangsúlyozza, hogy külkereskedelmünk egyensúlyának javítása 1972-ben alapvető feladat. Megyénk termelőágazatai jelentős export-import te-

vékenységet folytatnak, ezért sokat tehetnek az egyensúly javításáért. Termelésük 1972. évi fejlesztésének import szükségleteit nagy körültekintéssel mérjék fel, s tervezzenek reális növekedést. Kutassák az import-helyettesítő anyagok belföldi forrásait, továbbá a gazdaságosabb import beszerzéseket. Vizsgálják meg az import hazai termelésből történő helyettesítésének lehetőségeit. Pl. faiparban, könnyűiparban, kisipari szövetkezetekben, mezőgazdaságban. Fokozzák az üzemek exporttevékenységüket, növeljék a tőkés export részarányát, hogy ezzel is hozzájáruljanak a külkereskedelmi mérleg egyensúlyának javításához. Növeljék a hagyományos exporttermékeik termelését. Javítsák a termékek minőségét, korszerűségét, hogy versenypékek legyenek a világpiacon. A növekvő exportot javuló hatékonysággal, minél kisebb költségvetési támogatással ériék el.

3. A Központi Bizottság decemberi határozata nagy súlyt helyez a beruházási tevékenység hatékonyságának növelésére. A megyei pártbizottság 1971-ben — a Politikai Bizottság június 29-i határozata alapján — több intézkedést hozott a beruházási munka hatékonyságának javítására. Ezek az intézkedések továbbra is alkalmazhatók a beruházások terén mutatkozó feszültségek csökkentésére. Mivel megyénkben e feszültségek fokozottabban jelentkeznek, külön hangsúlyt kapnak a következő évek gazdaságpolitikájában a fejlesztéssel összefüggő kérdések. Alapvetően a beruházások jó előkészítésére kell törekedni.

Meg kell követelni a gazdaságosságot és takarékoságot, a fejlesztés intenzív jellegének következetes érvényesítését, a pénzügyi megalapozottságot, a kapacitás- és tervellátottságot, a korszerű technikai, technológiai fejlesztést. Csökkenteni kell az építési igényeket. A beruházási döntéseknél fokozottan érvényesíteni kell a felelősséget.

A rendelkezésre álló erőket a folyamatban lévő beruházások befejezésére kell összpontosítani. Tovább kell törekedni az építőipar tevékenységének koncentrálására, műszaki fejlesztésére, a munka- és technológiai fegyelem gyökeres megjavítására, a termelést segítő munkamozgalmak elterjesztésére, az anyagi érdekeltiség hatékonyságának fokozására.

Az építőiparnak is hozzá kell járulnia az egyensúlyhiány csökkentéséhez. Ennek érdekében továbbra is gyorsan kell növelnie építés-szerelési tevékenységét. Kapacitásnövekedést eredményezett, de egyben jelentős szerkezeti változást is hozott megyénkben a mélyépítő vállalat és a házgyár üzembe lépése. Javítani kell ezeknek a szervezeteknek az építőképességek egységes rendszerébe és a termelési kooperációba való beilleszkedését.

Az építőanyag-iparban végrehajtott korszerűsítés előnyei minél jobb kihasználása, a helyi szükségletekhez való rugalmasabb alkalmazkodás és a foganatosított központi intézkedések alapvetően megjavíthatják a termelés jövedelmességét.

Kiemelten kell kezelni továbbra is a megyénk termelési struktúráját be-

folylásoló nagyberuházásokat, a lakásépítéseket, valamint az olajipar, építőipar fejlesztését, a földgázprogram, a hűsprogram megvalósítását, a textil- és ruházati ipar rekonstrukciójával kapcsolatos beruházásokat, továbbá a lakásépítéshez kapcsolódó létesítmények kivitelezését.

A megyei pártbizottság szükségesnek tartja a beruházási előirányzatok felülvizsgálatát a vállalatoknál, tanácsoknál és szövetkezeteknél egyaránt. Ennek érdekében ezek a szervezetek dolgozzanak ki olyan intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a fejlesztési alapok racionális felhasználásához, a folyamatban lévő beruházások kivitelezésének meggyorsításához, takarékosabb megoldások alkalmazásához és a feleslegesnek minősíthető beruházások elhagyásához. Ugyanakkor gondoskodjanak a politikai bizottsági határozat szellemében felülvizsgált és jóváhagyott szociális, kulturális és egészségügyi beruházások tervezett megvalósításáról. Ezen keresztül hozzájárulhatnak a beruházási feszültségek jelentős csökkentéséhez.

4. Megyénk termelő és nem termelő üzemének egyik fontos feladata a takarékos gazdálkodás és a költségvetési fegyelem szigorítása. Erősíteni kell az állami fegyelmet a költségvetésbe történő befizetéseknél, csökkenteni a késedelmeket. A pénzügyi revíziók tapasztalatai nagyban sok tennivalóra hívják fel a figyelmet, különösen termelőszövetkezetekben a gazdasági, pénzügyi fegyelem betartása, a költségvetéssel kapcsolatos elszámolások maradéktalan biztosítása terén. A költségvetést terhelő különböző támogatások igénybe vételénél arra kell törekedni, hogy azok mértéke a valóságos — társadalmilag indokolt — szintet ne haladja meg, s a gazdálkodásból eredő hiányosságok, veszteségek pótlását ne szolgálhassa. Támogatni és erősíteni kell azokat a törekvéseket, amelyek a veszteséges termékek gyártásának felülvizsgálását, továbbá az önköltség csökkentését célozzák.

A termelésnövelés intenzív útjának legfőbb tartalékai a — viszonylag kisebb anyagi ráfordítást igénylő — munka- és üzemszervezés korszerűsítésében rejlenek. E téren sok még a tennivaló. A munkaerő-tartalékok általában kimerültek, így az üzemeknek belső erőforrásokhoz kell nyúlni. Meg kell állítani azt a jelenlegi tendenciát, amely a foglalkoztatottakon belül az alkalmazotti létszám indokolatlan emelkedése irányába tart.

A gazdaságpolitikai céljaink elérésében döntő szerepet játszik, hogy a vállalatok termelő és szolgáltató tevékenységük megszervezését milyen hatékonysággal oldják meg, hogyan gazdálkodnak a termelés tényezőivel. A gyorsuló műszaki-technikai haladás új szervezési módszerek alkalmazását követeli meg. Ennek érdekében főleg a következőket kell kezdeményezni:

— a termelés elemei (munkaerő, gép, anyag, technológia, készletek) összhangjának biztosítását;

— a felesleges, vagy rossz hatásfokkal foglalkoztatott létszám más munkára történő átcsoportosítását;

— a munkaerőképzésben, -továbbképzésben, -átképzésben rejlő vállalati lehetőségek feltárását és hasznosítását;

— a vállalatban belül az üzemszervezés közötti ésszerű specializáció, munkamegosztás kialakítását;

— a vállalati termelőegységek gazdasági teljesítménye mérésének, anyagi érdekeltiségének, gazdasági önelszámolás célszerű formáinak és mértékének tökéletesítését;

— a vállalatban belüli vezetési lépések ésszerű kialakítását, feladatait — különösen az alsóbb vezetési szintek feladatainak — egyértelmű meghatározását;

— a vállalati és üzemegységi feladatkörök és munkarend továbbfejlesztését, a munkafeladatok normatív szabályozását, és rendszeres korszerűsítését.

A nagyvállalatoknál különös gondot kell fordítani a vállalati központ és a gyáregységek közötti kapcsolatok rendszerének tökéletesítésére. El kell érni, hogy a szervezés a vállalati vezetés és a vállalati szakemberek rendszeres tevékenységévé váljon.

Szervezetben kell megoldani az anyagrendeléseket és az áru realizálást. Meg kell szüntetni az időszakos anyaghiány okát és ennek következményét, a túlóráztatást. Javítani kell a készlet- és pénzgazdálkodást. Nagyobb figyelmet kell fordítani az áru realizálással kapcsolatos pénzügyi konzekvenciákra, a szerződéses fegyelem betartására és betartatására. Társadalmi összefogással érvényt kell szerezni a munkafegyelem megszüntetésének.

A vállalatoknál és szövetkezeteknél fokozatosan be kell vezetni a termelés programozással történő szervezését, tervezését. Lehetőségeink e téren jobbakként, mint bármely más megyében, mert jelentős matematikai és számítógép-apparátus áll rendelkezésre.

5. Az életszínvonal-politikai célkitűzéseink elérése, az életkörülmények javítása továbbra is gazdaságpolitikánk egyik központi kérdése. A gazdasági munka nem öncél. A jobb, hatékonyabb gazdasági tevé-

kenység biztosíthatja, hogy a IV. ötéves tervre előirányzott életszínvonal-emelkedés megvalósuljon. 1972-ben az alábbi fontosabb tényezők és tendenciák hatásával kell számolni:

— a családok jövedelmi viszonyainak javításában csökken a foglalkoztatottság emelkedésének a szerepe — a keresők száma a családokon belül lényegesen nem változik.

— A vállalati gazdálkodás hatékonyságának emelését célzó hatások miatt a személyes jövedelmek és teljesítmények a korábbiánál szorosabban kapcsolódnak össze.

— 1972-ben a munkások és alkalmazottak, valamint a paraszt-ság jövedelme a terv szerint azonos ütemben növekszik.

— A termelés és a külkereskedelem részéről az 1971. évihez hasonló, vagy annál jobb áru kínálat feltételei biztosítottak.

— A falusi lakosság fogyasztásában — a saját termelésből történő önfogyasztás csökkenése révén — fokozódik a központi árualapokkal szembeni igény, és struktúrájában tovább közeledik a munkás- és alkalmazotti rétegek fogyasztási szerkezetéhez.

— A szolgáltatások iránti igények a városokban és a falvakban egyaránt gyorsan növekednek, és a lakossági pénzbevételek, valamint az áru fogyasztás növekedési ütemét meghaladják.

— Az élet- és a munkakörülmények javítására irányuló tevékenységben továbbra is jelentős szerepe lesz a nők és az ifjúság helyzetére vonatkozó párt- és állami határozatok érvényesítésének.

— Arrendszerek a körültekintő és szolid vállalati árpolitika mellett biztosíthatja, hogy az árszínvonal emelkedése a népgazdasági tervben előirányzott növekedésen belül maradjon.

A lakosságot érintő jövedelmi, szociálpolitikai és fogyasztói érintkezé-

sek eredményeként számolni kell az alábbiakkal, hogy:

— A lakossági fogyasztás kb. 5 százalékkal, az egy keresőre jutó reálbér pedig 2,5 százalékkal emelkedik. E célok biztosítják, hogy életszínvonal-politikánk a tervezett keretek között maradjon.

— A három- és többgyermekes családok családi pótléka gyermekenként 100 forinttal emelkedik (az egyedülálló 1-2 gyermekes szülőknél is).

— A társadalmilag indokolatlanul magas személyi jövedelmek csökkentése érdekében új adóintézkedések lépnek életbe. Módosítás, mellékfoglalkozás és kisiparosok új, progresszív adója).

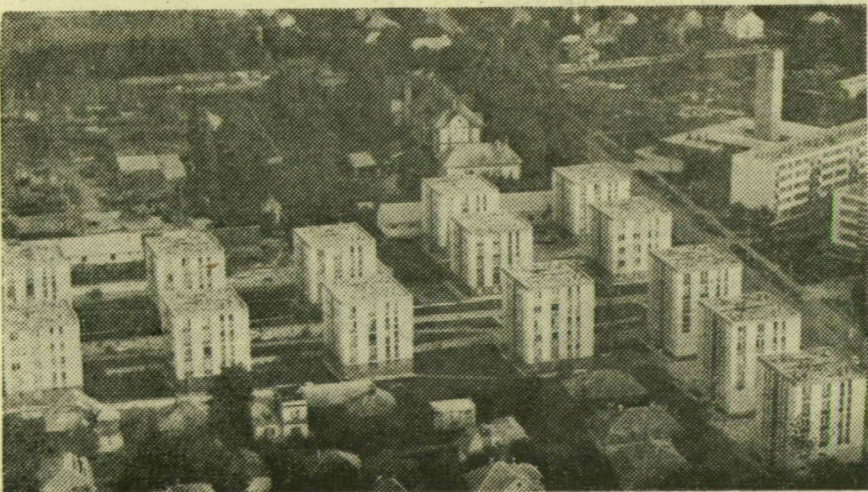
— A helyesebb arányok, a keresleti-kínálati viszonyok javítása érdekében néhány területen ár-emelésre és árcsökkentésre került sor. Így pl. egyes építőanyagok árai, a sór, import szeszitalok, gumiabroncs és tömlő stb., árai emelkednek, ezzel szemben néhány cikk, pl. mosópor, szappan és más tisztítószerek árai csökkennek.

Az életszínvonal-politikai célkitűzések eléréséhez is nélkülözhetetlen, hogy egységes szemlélet érvényesüljön. A vállalati tevékenységben: erősíteni kell a vezetés és a munkások közötti felelősséget és kezdeményező-készséget. Törekedjenek a személyes jövedelmek alapjául szolgáló hatékonyság, takarékoság, szervezethez való bizottságára. Fejlődést kell elérni a munka szerinti elosztás következetes érvényesítésében, a teljesítményekkel arányos bérezés és vállalati jövedelempolitika kialakításában.

Az áruellátás elért színvonalának fenntartása, illetve további javítása érdekében meg kell valósítani az igények körültekintőbb és tudományosabb — a termelő és forgalmazó vállalatok jobb együttműködésére épülő — számbavételét.

Fontos feladat a készletgazdálkodás javítása, az áru kínálat ingadozásainak megszüntetése. Szükséges az ipar, valamint a kis- és nagykereskedelem jobb, őszintébb — egymás érdekeit jobban figyelembevevő — partneri kapcsolatainak kialakítása, az együttműködés legkülönbözőbb formáinak és módszereinek alkalmazása (társulások, nagykereskedelem, kiskereskedelmi tevékenységének bővítése stb.). Nagy súlyt kell helyezni a bolti kollektívák felelősségének, önállóságának és kezdeményező-készségének kiszélesítésére. A tanácsok kereskedelmi szakigazgatási szervei emeljük koordináló és ellenőrző tevékenységük színvonalát és hatékonyságát.

A negyedik ötéves terv lakásépítési célkitűzései 1972-ben az összes érintett vállalatoktól és szervektől megkövetelik a lakásépítés kiemelt kezelését, az együttműködés és koordinációs munka hatékonyságának fokozását, az eszközök ésszerű és körültekintő felhasználását, valamint a lakossági magánérvő fokozottabb bevo-

Az újszegedi Odessa-lakótelep madártávlatból